

Sygn. akt V KK 214/17

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Bogdan Rychlicki

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 października 2017 r.,
sprawy **G. K.**
skazanego z art. 197 § 1 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 25 października 2016 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 1 lipca 2016 r.

- 1. oddala kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. F. K.A. w Poznaniu kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% podatku VAT za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
- 3. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

G.K. został oskarżony o to, że:

„1. w nocy z 30 września na 1 października 2015 r. w P. podając się za funkcjonariusza Policji podstępem doprowadził K. S. do obcowania płciowego, obiecując w zamian umorzenie postępowania w związku z udostępnieniem przez pokrzywdzoną danych osobowych, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. i art. 227 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

2. w dniu 06 października 2015r w P. podając się za funkcjonariusza Policji podstępem doprowadził K. S. do obcowania płciowego, obiecując w zamian uniewinnienie P. P. od zarzutu włamania na konto bankowe pokrzywdzonej, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. i art. 227k.k. w zw z art. 11 § 2k.k.
3. w dniu 12 października 2015r w P. podając się za funkcjonariusza Policji podstępem dwukrotnie doprowadził K. S. do obcowania płciowego w podziękowaniu za ujęcie sprawcy włamania na konto bankowe pokrzywdzonej, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. i art. 227 k.k. w zw z art. 11 § 2k.k.,
4. w okresie od 01 października do 14 października 2015 w P. podając się za funkcjonariusza Policji, wykonywał czynności polegające na zabezpieczeniu od pokrzywdzonej karty bankomatowej wraz z numerem PIN oraz laptopa marki Lenovo wraz z dokumentem zakupu i gwarancją, a następnie dokonał przywłaszczenia laptopa marki Lenovo w wyniku czego powstały straty w kwocie 800zł na szkodę K.S. przy czym czynu tego dokonał w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art. 284 § 2k.k. i art. 227 k.k. w zw z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
5. w okresie od dnia 01 października do 13 października 2015 w [...] działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził Bank PKO BP w błąd co do uprawnienia do korzystania z karty bankomatowej PKO BP i przy pomocy uzyskanego uprzednio podstępem numeru pin do karty wypłacił z bankomatu środki pieniężne zgromadzone na przypisanym do karty koncie bankowym doprowadzając K.S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie łącznej 4700zł, przy czym czynu tego dokonał w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.”.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 1 lipca 2016 r., G. K. został uznany za winnego w ramach zarzutu opisanych w pkt 1, 4 i 5 tego, że:

„w okresie od dnia 30 września 2015 roku do 14 października 2015r w [...] działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadzając pokrzywdzoną K. S. w błąd,

podając się za funkcjonariusza policji i co do tego, że wykonuje czynności polegające na zabezpieczeniu mienia dla celów postępowania karnego, doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w postaci Laptopa Lenovo wraz z dokumentami zakupu i gwarancją wartości 800 złotych, a nadto wprowadzając pokrzywdzoną w błąd, że środki pieniężne są wypłacane przez niego w celu ochrony ich przed atakiem hakera na konto pokrzywdzonej i będą zabezpieczone do celów postępowania karnego a następnie jej zwrócone, doprowadził ją do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem wartości 4500,00 zł, które to środki wypłacił z bankomatów przy użyciu przekazanej mu przez pokrzywdzoną karty bankomatowej PKO BP i numeru PIN do tej karty, powodując łącznie szkodę w wysokości 5300,00 zł i obiecując w zamian umorzenie postępowania w związku z udostępnieniem przez pokrzywdzoną danych osobowych podstępem doprowadził K. S. do obcowania płciowego, przy czym czynu tego dokonał w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

tj. przestępstwa z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 227 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 64 §1 k.k.”,

został uznany za winnego w ramach zarzutu opisanego w pkt. 2 tego, że:

„w dniu 06 października 2015r w P. podając się za funkcjonariusza Policji obiecując w zamian niełączenia osoby P.P. z włamaniami na konto bankowe pokrzywdzonej podstępem doprowadził K. S. do obcowania płciowego, tj. przestępstwa z art. 197 § 1 k.k.”,

został uznany za winnego w ramach zarzutu opisanego w pkt. 3 tego, że:

„w dniu 12 października 2015 r. w P. w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, podając się za funkcjonariusza Policji dwukrotnie podstępem doprowadził K. S. do obcowania płciowego, co stanowić miało podziękowanie za ujęcie sprawcy włamania na konto bankowe pokrzywdzonej, tj. przestępstwa z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.”.

Na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 91 § 1 k.k. za wszystkie trzy popełnione przestępstwa wymierzono mu karę 5 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę, na rzecz K.S.

kwoty 4800 zł oraz do zapłaty, na jej rzecz kwoty 30 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (...).

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku (art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 3 k.p.k. w zw. z art. 167 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.).

Obrońca podniósł również zarzut rażącej niewspółmierności kary. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego w pkt. 1 i wyeliminowanie z jego opisu art. 197 k.k. i art. 227 k.k. Autor apelacji, w przypadku nie podzielenia tych wniosków, wniósł również o istotne złagodzenie kary orzeczonej za czyn z pkt. 1 i wymierzenie jej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. W przypadku nie podzielenia wszystkich tych wniosków skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Apelację wniósł również pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego. Zaskarżając wyrok w części w zakresie zasądzonej na rzecz pokrzywdzonej kwoty zadośćuczynienia zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych poprzez niedostateczne uwzględnienie okoliczności związanych z poczuciem zagrożenia i stresu pokrzywdzonej związanych ściśle z przestępczym działaniem oskarżonego. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w tej części poprzez podwyższenie kwoty zadośćuczynienia do wysokości 50 000 zł., a w przypadku nie podzielenia zarzutu apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego obrońca skazanego w odpowiedzi wniósł o jej nieuwzględnienie.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 25 października 2016 r., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (...).

Od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kasację wniósł ustanowiony z urzędu obrońca oskarżonego. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

1. rażąco obrazę prawa materialnego (art. 197 § 1 k.k.) poprzez jego błędną wykładnię, co doprowadziło do niezasadnego skazania oskarżonego za czyn z art. 197 § 1 k.k.;
2. rażąco obrazę przepisów postępowania (art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.), która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez powierzchowną, niewystarczającą i nierzetelną kontrolę sądu odwoławczego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim w mocy wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie temu ostatniemu sądowi sprawy do ponownego rozpoznania. W przypadku nie podzielenia tych wniosków skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego od zarzutu popełnienia czynu z art. 197 § 1 k.k. Jednocześnie autor kasacji wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, na jego rzecz oraz o zwolnienie skazanego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, w tym od opłaty od kasacji.

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 30 grudnia 2016 r., na podstawie art. 623 k.p.k., zwolnił skazanego w całości od obowiązku uiszczenia opłaty od kasacji wniesionej od wyroku sądu odwoławczego.

Zastępca Prokuratora Rejonowego w odpowiedzi na kasację obrońcy wniósł o oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się oczywiście bezzasadna i podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. z powodów następujących. Zgodnie z treścią art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym – tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455. Z kolei, zgodnie z wymogami art. 523 § 1 k.p.k., może być ona wniesiona i uwzględniona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Przechodząc do merytorycznej oceny wniesionej kasacji należało poczynić na wstępie uwagę, iż jakkolwiek skarżący sformułował zarzuty obrazy przepisów postępowania odnoszące się stricte do wyroku sądu odwoławczego, związanego z kontrolą odwoławczą zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji, to jednakże podniesiony w kasacji zarzut obrazy przepisów postępowania jest li tylko pozorny, albowiem de facto w ten sposób skarżący kwestionuje ustalenia faktyczne poczynione w sprawie. Bezsporne jest, że takich ustaleń nie dokonywał sąd odwoławczy, ale sąd pierwszej instancji. W tej mierze należy wskazać, że skarżący zarzucając obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., podnosi w kasacji ponownie, nie bacząc na rygory postępowania kasacyjnego, okoliczności odnoszące się do ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie i kwestionuje ich prawidłowość (błędne przyjęcie, że pokrzywdzona została wprowadzona w błąd przez skazanego, błędne przyjęcie, że podawał się on na funkcjonariusza policji, że odbył z nią stosunek wbrew jej woli, błędną też ocenę wyjaśnień skazanego przez uznanie ich za niewiarygodne w sytuacji, gdy stwierdzono u niego upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym). W kasacji też ponownie został sformułowany zarzut błędnej oceny przez sąd odwoławczy wymiaru kary orzeczonej wobec skazanego oraz okoliczności związanych z zasadzoną na rzecz pokrzywdzonej „wysokiej kwoty zadośćuczynienia”.

Wbrew temu co podnosi skarżący uzasadnienie zaskarżonego wyroku w sposób jednoznaczny wskazuje, że sąd odwoławczy utrzymując w mocy zaskarżony wyrok, dokonał jego prawidłowej kontroli i odniósł się do wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy skazanego.

Sąd odwoławczy w pełni odniósł się również też do okoliczności związanych ze stanem zdrowia psychicznego oskarżonego (s. 11 uzasadnienia). Analizował też sąd odwoławczy postępowanie skazanego w kontekście zachowania pokrzywdzonej (s. 8 – 10 uzasadnienia), trafnie dzieląc w tej części ustalony stan faktyczny oraz wyprowadzone przez sąd pierwszej instancji wnioski w zakresie winy oraz wymiaru kary.

W podsumowaniu należało stwierdzić, że zaskarżony wyrok sądu odwoławczego pozbawiony jest uchybienia, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k. W związku z tym kasację obrońcy skazanego należało oddalić w trybie art. 535 § 3

k.p.k., jako oczywiście bezzasadną. Stosownie do wniosku zawartego w kasacji, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze (Dz.U. 2016, poz. 1999 ze zm.) w zw. z § 17 pkt. 3 ppkt. 1, należało zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz autora kasacji kwotę 442, 80 zł w tym 23% podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez niego z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji.

Mając na uwadze fakt, że skazany pozbawiony jest wolności i jego sytuacja majątkowa wskazuje na to, że uiszczenie kosztów sądowych postępowania kasacyjnego byłoby zbyt uciążliwe, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

kc